

כל *הפסולין ששחמו שחיטתן כשרה שהשחיטה כשרה בורים ובנשים ובעבדים ובטמאים ואפילו בקדשי קדשים ובלבד שלא יהיו טמאים נוגעין בבשר *לפיכך הן פוסלין במחשבה

כל פסולין ששחמו שחיטתן כשרה כדיליף בגמ' : ובעמאים . בעמא שרין קאמר שאינו מטמא כלי דלאו אב הטומאה הוא או בעמא מה וכגון שבדק קדומים של קנה ושחט בה אכל בסכין לא שהיא מטמא את הסכין והסכין מטמא את (ה) הבשר וכגון דעבד סכין אריכה ושחט : לפיכך הן פוסלין . את הקרבן במחשבה אם שחטו (ב) במחשבה הואיל וראויין לעבודה זו מחשבתן מחשבה :

כל הפסולין פרק שלישי זבחים לב

החמירו עליו ללאת כמו שמפרש רבינו חס משום דקשיא ליה דהתם אסר ליה להטבול יום לכתם בעזרת נשים משום דסמוך למחנה [שכינה] ואמרין נמי בגמ' שחידשו דברים וחמרו טבול יום אל יכנס למחנה ליה פירוש לא בכל מחנה ליה ט' דמפתח הר הבית עד שער ניקטר מחנה ליה דתנא בתוספתא ובסיפרי ובפרק בתרא דמכילתין (דף קס"ו) ובכלים (פ"א מ"ח) משמע דשרי בטלהו חוץ מעזרת נשים ואפי' טבול יום רובין וזכות אלא במחנה ליה כגון עזרה נשים דסמוך למחנה שכינה קאמר ובמסכת תמיד משמע דשרי בכל מחנה ליה גבי בית המקדש שוקני בית אב ימים שם וקמי' כשארבע קרי לאחד מהן האלך וטובל וחזור לאחיו הכהנים עד שהשערים נפתחו והאלך לו ואין לך סמוך למחנה שכינה יותר מבית המזרח חמיה דהורח וחמיה דהוי

ובולן . הפסולין : שקיבלו סדס . על מנת לאטל ד' ולהקטיר חוץ לזמנו או חוץ למקומו : אם יש דם הפגש . עוד בבהמה יחזור הבשר ויקבל ויזרוק הבשר שאין מחשבתו של אלו פוסלתו בקבלה לפי שאין ראויין לה ואין מחשבה פוסלת אלא בני שראוי לעבודה דכתיב המקריב אורו לא יחשב (ויקרא ז) בראי תורה אור להקריבה הכתוב מדבר : יחזיר לפשרי ולא מופסול בדי ובפרק ה' [ראשון] (דף יד:) שניין לה למאן דאית ליה הולכה שלא ברנל שמה הולכה למר כדאית ליה ולאידך כדאית ליה : נתנו וי' הפסול על גבי הכבש או שלא כעד היסוד כו' : יחזור סכסר ויקבל . וי' סבירא לן דפסול עושה שריים אשמעינן האי תנא דשלא במקומו לאו במקומו דמי לפיכך לא עשאן שריים וי' סבירא ליה דשלא במקומו במקומו דמי ויחייב לה זריחה וזריחה דאית בתרא

*ובולן שקיבלו את הדם חוץ לזמנו וחוץ למקומו אם יש דם הנפש יחזור הבשר ויקבל *יקבל הבשר ונתן לפסול יחזור לבשר יקבל בימינו ונתן לשמאלו יחזור לימינו יקבל בכלי קדש ונתן לכלי חול יחזור לכלי קדש *ינשפך מן הכלי על הרצפה ואספו בשר *נתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד נתן את הניתנין למטה למעלן ואת הניתנין למעלן למטה ואת הניתנין בפנים בחוץ ואת הניתנין בחוץ בפנים אם יש דם הנפש יחזור הבשר ויקבל : גמ' ט' שחמו דיעבד אין לכתחלה לא

כל הפסולין פרק שלישי זבחים

פסול פסו שיטשה שירים . מי שהיא פסול לעבודה : פסו שיטשה שיריים . אם קבל זרק מה שיחזור הבשר ויקבל ויזרוק ויכשר הקרבן מי אמרין כיון דזרק פסול שויה לזם שבטואר ד' שיריים וכו' לא מחזי לזריקה או דלמא לא אלימא זריקת פסול לשייה לזם תורה אור שבטואר בהמה שירים ויחזור הבשר

פסול מה שיטשה שירים . מי לזם שבטואר בהמה ולא יהיה עוד תקנה או יחזור הבשר ויקבל ויזרוק בפסול שקבל לא מיבעיא ית' דהתנן יחזור הבשר ויקבל אלא בפסול שזרק מיבעיא ליה דפירש בקונטרס ומתאני ליכא למירק קבלו חן זרק לא דאיכא לרתיי כדאמרין בפירקין דלעיל לא תימא זרק לא אלא אימא שחטו לא יט' ומיהו למאן דאמר שלא במקומו במקומו דמי מוכח לעיל דהא הדין *זרק הפסול שיחזור הבשר ויקבל והי' אפרים מפרש דק' בעיא כן אמתני' דכל הפסולין שנטל לא ירד קאי לכתחלה לא יעל וקמיבעיא כן אם זרק פסול מה שיטשה שירים להיות נשפך לכתחלה ליסוד כמו בכל שירי הדם או לא ואסור לזרוקם לכתחלה וישפס לאמה וקשה לפי' זה דהא ליה למימר מה שיטשה שירים או דחי דקאמר בלודך בעיא כוס מה שיטשה את חזירו שירים או דחי ועוד אמרין כהדין בריש מסכת מעילה (דף ט) גבי תפלת פסולה אין דמה טעון כיצום הא קמ"ל דאע"ג דקבל פסול זרק וקבל כשר זרק לאו כלום כג' (פסול) מאי טעמא שירים מינה ופריד והא בני מיניה ר"ל

ופסול תיובתא דדיש לקיש תיובתא : וכולן שקיבלו כו' : *בעא מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן פסול מהו שיעשה שירים אמר ליה (א) עושה שירים אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו הואיל ומרצה לפיגולו רב ובידמתני הכי בעא מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן כוס פסול מהו שיעשה שירים אמר ליה פסול גופיה מאי סבירא לך אי פסול משוי שירים כוס פסול נמי משוי שירים אי פסול לא משוי שירים כוס פסול נמי לא משוי שירים רב ירמיה מדיפתי מתני הכי בעא מיניה אב"י (מרבא) [מרבא] כוס מהו *שיעשה את חבירו דחוי או שירים אמר ליה פלוגתא דרבי אלעזר ברבי שמעון ורבנן א' *דתניא למעלה הוא אומר את דמו ישפך למטה הוא אומר ואת כל דמה ישפך מנין לחמאת שקיבל דמה בארבעה כוסות ונתן מתנה אחת מזה ומתנה אחת מזה שכולן

רקבל : אין לך זריקת פסול שפושט אם השאר שירים . אלא זריקה במחשבת חוץ לזמנו וחוץ למקומו : הואיל ופרגס לפיגולו . הואיל והיא זריקה מן התורה (למקבציה ט) פיגול ופסול : כוס פסול . כגון שלא מה שיטשה לזם שבטואר וז' שירים אם זרק כהן כשר לזה ולא יהא תקנה לקרבן שיחזור ויקבל : פסול גופים מאי סבירא לך . אדם פסול שזרק מאי סבירא לך בשירים שבטואר בהמה דלא קמיבעיא לך : כוס פסו שיטשה את חזירו דחוי או שירים . כגון חטאת שקבל דמה בשני כוסות ונתן כל מהותו מאחד מהן חזירו שירים הוא ונשפך ליסוד ז' דכתיב ואת כל הדם ישפך ונ' (ויקרא ד) : או דחוי סוף . ת' דחיה בידים שלא ניתן ממנו על הקרית וישפך לאמה שבטורה המוליד דמים לכתל קרדון : למעט . בפרשה הוא

1

א

ב

ב

2

1

דמיים בה אלתם לא אפשר למקונה הוא דלמקונה וכן יש לזקוק
 משה שפירש רש"י חובתה דעולה. כומר לעולה דלמך אלתם לא אפשר
 למקונה הוא דמחבין ולא למאי דלמך מקום ר' יוחנן הולכה כרגל
 לא שמה הולכה: ומה שכתב רבינו והמהלך במקום שאינו צריך
 הרי זה הולכה וכו', בסוף ש"ק
 דנחמין (יג) תנן שהוצאת נפסל בלחבשה
 דברים בשחטתו ובחבולו ובחילוק
 ובזריקה רבי שמעון מקשיר כהנידון
 רבי אלעזר מומר המהלך במקום שהיה
 לר"ך להלך מחשבה פוסלת ובמקום
 שאינו לר"ך להלך אין מחשבה פוסלת
 ולמירון בנמלה (סו) ולרבי אלעזר
 קבלו נפשו והואילון לחון זה הילוך
 שפון לר"ך הם חזר והכניסו הילוך
 נפשו להלך הוא. ורש"י נפשו ללך
 המזבח והואילון לחון כלומר ריהקו
 מהמזבח חזר ונפשו כולה נעושה.
 ולמטה קמ"ל שפילו קבלו נפשו והואילון
 לחון וחשב עליו כשמה שהוילון לחון
 פוסלת. וידוע דהלכה כהנה קמ"ל.
 והראב"ד כתב כבר בלר"י וכו'
 עד הרי זו הולכה א"א לא נהיר
 דסוגין כולה כ"י אלעזר דלמך
 לא שמה הולכה כע"ל. ולייבש דעת
 רבינו יש לומר שפון הכרת לומר
 דסוגין כרבי אלעזר דלע"ג דלפילוג
 כ"י ורבה כפירוש מילתיה דרבי אלעזר
 ורבתו לאו משום דסבירא ליה הלכה
 כ"י אלעזר אלא לפירושי מלתי דתנא
 קמ"ל דמירבי אלעזר נשמת לתנא קמ"ל.
 ודעת רבינו שלא ככד"י רש"י ב"י
 מנא תני. שרבינו מפרש דלתנא קמ"ל
 הילוך פוסל ככל גוונא שפילו במקום
 שאינו לר"ך להלך:
פרק ארבעה עשר א אין
המחשבה הולכת אלא אחר
העבוד וכו'. כ"ס"פ בית שמי' (סו):

אמר רבי יוסי שאין המחשבה הולכת אלא אחר העבוד ונגמלה
 מקניחו דלא כי האי תנא דתניא אמר רבי אלעזר כרבי יוסי
 שהעלים מסגולתו. ומשמע לרבינו דהלכה כמתניתין. ועוד דלמירון
 נגמלה אמר רבינו אלעזר וכו' ור' אלעזר וכו' וכו'
 בן אלעזר כולה פוסלת ליה
 מחשב זה עובד הילוך מחשבה
 כה"ג היל שופה וליה הלכה
 מינייהו:
 ב ואין המחשבה אלא ממי
 ראי לעבודה ובדבר הראוי
 לעבודה ובמקום הראוי לעבודה
 מיתלה דלגמ' נפקט עני דנחמין
 כ"י וכמנחות ע"ל ה': ומה
 ממי שהראו ראו כיצד
 מהפסולים לעבודה שקבל הדם
 הולך וכו' ואותו דם שקיבל
 שזרק מקצתו ישפך לאמה
 הוא: ומה שכתב רא"י בשאר
 הנפש יחזור הראוי לעבודה
 וכו', משנה נפקט ע"ל דנחמין
 ומ"ש אבל אם חשב
 במחשבתו בשעת שחיטה
 במחשבתו וכו', ע"ל (סו): נכנס
 ומ"ש יש קרבנות שאם נעשה
 לשמן כשרים כמו שיתבאר
 ע"י: לפיכך אם קיבל הדם כ"י
 שאינו ראוי לעבודה וכו' פסל
 כאילו עשאו לשמו שהראו
 ואע"פ שיש דם הנפש וחזר
 וקיבל חזק כבר נפסל הובת
 כה"ג שמתיר דלא לשמו
 נעמלם והכ"ל לא פסל הו'
 [י"ח] שאינו ראו לעבודה כד"י
 ש"ס פוסל במחשבה שלע"פ ש"ס
 הנפש לא מהני שזוהר הכשר
 אכן לר"ך תלמוד מתיין לו
 הו':

פרק ארבעה עשר

א אין המחשבה הולכת אלא אחר העובד
אבל מחשבת בעל הקרבן אינה מועלת
כלום שאפילו שמענו הבעלים שפגלו והיתה
מחשבת העובד כנונה הרי זה כשר ב ואין
המחשבה מועלת אלא ממי שהוא ראוי לעבודה
ובדבר הראוי לעבודה ובמקום הראוי לעבודה:
ממי שהוא ראוי לעבודה כיצד. אחד מכל
הפסולין לעבודה שקבל הדם או הוליד או זרק
וחשב בשעת העבודה מחשבת מקום או מחשבת
הזמן לא פסל במחשבתו לפי שאינו ראוי
לעבודה. ואותו הדם שקבל או שזרק מקצתו
ישפך לאמה. ואם נשאר דם הנפש יחזור הראוי
לעבודה ויקבל במחשבה כנונה. אבל אם חשב הפסול בשעת שחיטה פסל במחשבתו. שהשחיטה כשרה

חידושי ר' חיים הלוי הלכות פסולי המוקדשין פרק יד

- (2) אחד מן הפסולים לעבודה שקבל הדם או הוליד או זרק וחשב בשעת העבודה מחשבת מקום או מחשבת הזמן לא פסל במחשבתו לפי שאינו ראוי לעבודה, ואותו הדם שקבל או שזרק מקצתו ישפך לאמה, ואם נשאר דם הנפש יחזור הראוי לעבודה ויקבל במחשבה כנונה
- (a) וצ"ע במה שפסק דאיתו הדם שזרק ממנו מקצתו ישפך לאמה, ואם נשאר דם הנפש יחזור הכשר ויקבל, דממה נפשך אם היא זריקה לענין שיהא נעשה הדם הנשאר שירים או דחוי א"כ גם בנשאר דם הנפש אמאי יחזור ויקבל, ואם לא היא זריקה א"כ גם אותו הדם שבכוס למה אינו ראוי לזריקה.
- (b) ובאמת דסיוס דברי הרמב"ם דאם נשאר דם הנפש יחזור הכשר ויקבל, היא גמ' מפורשת בזבחים דף ל"ד [ע"ב] ובמעילה דף ה' [ע"ב] דכל הפסולין חוץ מטמא אינן עושין שירים, וגם בטמא אם הזריקה היא גם במחשבת פסול, או שהיתה הזריקה גם שלא במקומו הא מבואר בזבחים דף כ"ו דיחזור הכשר ויקבל, והיינו משום דלא חשיבא זריקה כלל, אבל הא מהיא צ"ע אמאי אותו הדם שזרק ממנו מקצת ישפך לאמה, כיון דלא חשיבא זריקה כלל, א"כ הא זה הדם עצמו עוד ראוי לזריקה
- (c) והנראה לומר בדעת הרמב"ם, דחלוק דין שירים מדין דחוי, השירים עיקר דינם הוא דהזריקה היא שעושה את הדם הנשאר שירים, וחל על החפצא שם שירים, וכדחויין דחייל עלייהו דין שפיכת יסוד, ודחויין עיקר דינם הוא דכיון דנתקיים זריקה בהקרבן ואין צורך בהן ממילא נעשין דחויין, ולא חל עליהן שום דין,
- (d) וזהו טעמא דדם שבצואר דהוי דחוי, דחשוב לא נעשה בו זריקה, ורק דנעשה דחוי ממילא משום דאין בהקרבן עוד עבודת זריקה. אשר ע"כ אם מצינו גוונא שתהא זריקה בהדם עצמו, ולא נתקיימה זריקה בהקרבן, ובגוף הקרבן תוכל לחול עוד זריקה, הדר דינא דלענין שירים דעצם הזריקה עושה אותן שירים, די במה דאיכא זריקה בהדם, דהדם הנשאר הוי שירי זריקה וחייל עליה שם שירים, וממילא דאינו ראוי לזריקה מפני חלות שם שירים שעליו,
- (e) משא"כ בדם שבצואר דאין בו זריקה העושה אותו שירים, ורק דהוי דחוי ממילא משום דנתקיימה הזריקה בהקרבן, ואין צורך בהם, וא"כ היכא דלא נתקיימה זריקה בגוף הקרבן, ויוכל לחול בו עוד זריקה, ע"כ לא איכפת לן מה דנעשה זריקה בהדם, דמ"מ כל שהקרבן יש בו עוד דין זריקה, הרי הדם הנשאר ראוי הוא לזריקה ואין בו דין דחוי.
- (f) ועל כן סובר הרמב"ם דכן הוא הדין בכל הפסולין שזרקו, דאע"ג דלא היא זריקה בעצם הקרבן ואינה עושה דחוי, אבל מ"מ בהדם עצמו יש בו דין זריקה, וממילא דהדם הנשאר בכוס זה יש בו דין שירים, ולא חזי עוד לזריקה, ועל כן שפיר מחלק הרמב"ם, דדם הנשאר בכוס זה ישפך לאמה, ושבצואר בהמה יחזור הכשר ויקבלנו, וכמו שנתבאר.
- (g) ונראה דהכי הוא גם דוקיא דמתניתין דל"ב שם [ע"א] דתנן נתן את הניתנין למטה למעלן וכו' אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל, ש"מ דדם שבכוס זה מיהא לא חזי לזריקה, והרי שם איירי בזרקוהו פסולים, הרי להדיא כדעת הרמב"ם דלגבי הדם שבכוס זה מהניא זריקת הפסולין לאשווייה שירים, וישפך לאמה, הואיל שנעשה ע"י פסולין לעבודה

חידושי הגר"ז מסכת זבחים דף כז עמוד ב

והנה לקמן (דף ל"ד ע"ב) בעי מיניה ר"ל מר"י פסול מהו שיעשה שירים, ופרש"י דמיבעי ליה לענין דם שבצואר בהמה אם יכול הכשר לחזור ולקבל, והספק אם נפסל דם הצואר ע"י זריקת פסול או לא, והנה שם פליגי תנאי אי כוס עושה חבירו דחוי או שירים, והחילוק שבין דיחוי ושירים הוא, דאי הכוס השני הוא דחוי נשפכים לאמה ואי שירים נשפכים ליסוד,

והנה יש עוד נפק"מ בסברא דאי כוס עושה חבירו שירים, היינו שחל על ידי הזריקה דין שירים על הדם, [דבזה שזרקו את הדם מכוס זה נעשו אלו שירים דמיחשב כאילו הזריקה היתה מכל הדם, דהלא שירים ביאורו שנשתתירו מהזריקה, וכל שלא היה מעשה זריקה אין כאן דין שירים על הדם, ובזה אמרינן דכוס עושה חבירו שירים ומיחשב מעשה זריקה על כל הדם וחל על הדם הנותר אף בכוס השני דין שירים].

ואי כוס עושה חבירו דחוי, הכונה דכל שעשה זריקה גמורה על הקרבן ממילא הדם דחוי ולא דהוי דיחוי חיובי, אלא דכיון דהיתה כאן זריקה על הקרבן ממילא נעשה הדם דחוי משום דאין להם מה להתיר, ודין שירים לא חל על הדם שבכוס השני משום דלא מיחשב זריקה על הדם שבכוס השני, וזהו המחלוקת אי כוס עושה חבירו דחוי או שירים,

אבל דם שבצואר לכו"ע הוי דחוי משום דכל זמן שלא נתקבלו בכוס א"א לחול על הדם דין שירים, וכיון דהיתה זריקה גמורה על כל הקרבן ממילא דחוי כל הדם שבצואר, וזהו הספק בגמרא אי פסול עושה שירים, ולפירש"י דמיבעי ליה על דם שבצואר אי זריקת פסול מיקרי זריקה על כל הקרבן, וכיון דנעשה זריקה על הקרבן ממילא הדם דחוי, אף על גב דזריקת פסול אינו מרצה מ"מ הוי זריקה על הקרבן וחל על הדם דיחוי, או דזריקת פסול אינו זריקה על הקרבן, כדי שנימא דכיון דכבר נעשה מעשה זריקה על הקרבן ידחה הדם,

וכ"ז הוא רק לדם שבצואר דדין שירים א"א לחול עליהם, ואנו באים לפוסלם משום דע"י זריקת הפסול נעשה עבודה בכל הקרבן, על זה אמרינן דזריקת פסול לא הוי עבודה בכל הקרבן, אבל בדם שבכוס שנעשה בו עבודה בודאי דמיקרי זריקה, וכיון דנעשה בו עבודה בפסול, נפסל הדם משום תורת שירים,

ומשו"ה פסק הרמב"ם דפסול אינו עושה שירים לדחות את הדם שבצואר מזריקה, משום דלא מיקרי ע"י זריקת פסול עבודה בקרבן, אבל בדם עצמו שפיר מיקרי עבודה וממילא חל על הדם הנותר דין שירים ונפסל, וזהו החילוק שבין טמא לשאר פסולים, דפסול דטמא מכיון דחוי לעבודת ציבור מיקרי עבודה לגבי הקרבן ועושה דיחוי לדם שבצואר כמו שפסק הרמב"ם, אבל שאר פסולים אין זריקתם חשובה עבודה לכל הקרבן, ומשו"ה לא נדחו דם שבצואר בזריקת שאר פסולים

זבחי השכר

והיין, דדיחוי אין ביאורו לחל' ההפך בין דחוי, אלא דלא אלאן צריך לא יוגר
הוי דחוי, אלא שירי' הוא בין לחל' ההפך, דלא לנצא היין צורה, נצא
הנלא שירי' (אם נלא כשליה, ילכו הירי' אפי' לא נלא פסול) זכר
לאמה. ודין שירי' לא חל אלא דיהי' נצא היין רבייה יא זבחי
דשליחן הפסול לא חשיבא לה לנצא צורה ההפך, אלא כגב' פסול
ציקט צורה. וממילא הפך לכנס נלא שירי' (לא נלא דחוי ציקט
צורה, אלא דחוי שירי' הוא אלא לזרקו), אלא דחוי אן נלא דחוי
שירי', כיון אלא לנצא היין צורה. ואי גמא דחוי, גב' דחוי ציקט
לחל' ההפך, אלא לידי דממילא הוא, דלא אלאן ציקט אן, ה' דחוי אלא דחוי
לדין ציקט ההפך, אין נלא דחוי, ולפי' יחזור הכל ויקרא.

חידושי הגר"ז מסכת זבחים דף לד עמוד ב

אמר על זה הגר"ח דהנה נפק"מ בין דין שירים לדיחוי, דבשירים מה דנדחו מזריקה הוא במה שחל עליהם שם שירים לשפוך ליסוד וזה פועלת בהם הזריקה, וממילא כדי שיחול עליהם שם שירים בעינן שיעשה מעשה זריקה באותו הדם, [דע"כ הדין דאין כוס עושה את חבירו שירים ומאן דפליג על זה ס"ל דמיחשב מעשה הזריקה מכל הדם שבכוסות], אבל דיחוי אינו חלות שם בהדם, רק דממילא כיון שכבר נתקיים הדין זריקה בהקרבן, נעשה הדם דחוי, ונראה דנפק"מ בין דין דיחוי לשירים, דלדין דיחוי לא בעינן כלל שיעשה מעשה הזריקה בהדם וכגון דם שבצואר, דבדם שבצואר לא נעשה בו מעשה זריקה ורק אם נעשה זריקה בהקרבן אף שלא נעשה מעשה זריקה בהדם, חל על הדם דין דיחוי, ולענין שירים הוא להיפך דשם תלוי רק אם נעשה מעשה זריקה בהדם, ולו יצויר דבהקרבן לא יהיה זריקה אם אך נעשה מעשה זריקה בהדם, ג"כ חל דין שירים על הדם.

ולפי"ז נראה דשיטת הרמב"ם דכל השאלה בגמרא אי פסול עושה שירים הוא רק אי נחשב שכבר נעשה ונתקיים זריקה בהקרבן, דהא הכא איירינן לענין דם שבצואר, דעל דם שבצואר הלא בלא"ה לא חשיב מעשה זריקה בו, אלא דבדם שבצואר העיקר תלוי אי נעשה מעשה זריקה בהקרבן או לא, ובע"כ דהשאלה היא אם זריקת פסול הוי כבר זריקה בהקרבן, שנעשה כבר מעשה זריקה וע"כ א"א לחזור ולקבל, או דלא נחשב זריקה בהקרבן וע"כ יחזור ויקבל, אבל אפילו אי פסול אינו עושה שירים, מ"מ מעשה זריקה בהדם הוי עכ"פ, וע"כ סובר הרמב"ם דאף אי פסול אינו עושה שירים ואם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל, אבל לחלות שם שירים לא בעינן כלל שתהא זריקה בהקרבן, ורק אי הוי מעשה זריקה בהדם, חל שם שירים על הדם הנשאר בכוס, ולכן סובר הרמב"ם דהדם שבכוס שזרק מקצתו ישפך לאמה, כיון דחל שם שירים משו"ה נדחו מזריקה, ושפיכת שירים א"א לקיים בהם כיון דפסולים הם וע"כ ישפך לאמה

עבודה. הלכות פסולי המקדשין פ"ג
פרק שלישי

מקדש (דף פ"ד) שניה עסקתה היה נדבש
המזבח מרד שפסק בראש המזבח ישיש ויחיה
במקדש. ומ"ט ופירוש לא מקדש ומדין.
כפי אמרי' עם נבדליתא ומ"ט דהאם מיירי
בנפלתו ילפי' מינה לכמירי נחל' ומ"ט
ושוריד שער ונחה לכמירי. פסוק הו' ומ"ט
דמ"ט למקדש למטה ונחלה בראש המזבח. ספי
ממנה מדתה בראש המקדש הקדש (דף פ"ג)
כל הרואי נאשים אם עלה לא ירד ועד
דממנה דלמטה נכ"ט מקדש בראש המזבח:
ג ור"ש וכן נאשים נאשים שכלו נבני מזבח
וכי' על הרואי נאשים אם עלה
בראש המזבח לא ירד וכן מ"ט מקדש ספי
רשום נאשים וכי'. משה סוכריה במחנה
ל' יהושע ומ"ט דלמטה עלה ר"ג לא ספק
רביע כמותו משום דל"ט ור"י אלו' ומ"ט
עליו עליו. ומ"ט מלמד כל העונע במזבח
יקדש. מש נממנה ונממנה:
ד עולה ספי' מ"ט בראש המזבח מרד
ומ"ט מקדש נאשים כממנה:
ומ"ט

תירד את כל הרואי לאשים אם עלה לא ירד: ד עולה שהעלה היה לראש המזבח תרד

מ"ט. כ"ט המזבח מקדש עם ומ"ט
ו' וכן שפסק סוכריה עסקתה מ"ט
דו סן וסיואל וסממנה מ"ט למנו
י' וסוד מ"ט וסממנה מ"ט למנו
שעדיין אינה ראויה: ה' וכן קומץ המנחה שלא נתקדש
בבלי שרת. וכל איסורי המזבח שעלו ירדו לפי שאינן
ראויין מתחילתן: ו' וכן בהמת קדשים שנשחטה בלילה
או נשפך דמה או שיצאת חוץ לעזרה אם עלתה תרד:
ז אבל קדשים שלנו או שלן הדם או הבשר או
האימורים. וזבח שיצא חוץ לעזרה. או שנממנה או
נפסל במחשבת הזמן או במחשבת מקום או במחשבת
שני. או שקבלו הטמאים וזרקו את דמו. הואיל וראויין
בעבודת קרבן הבא בטומאה. ושנתן דמו חוץ למקדש
או קדשי קדשים שנשחטו בדרום או שנתקבל דמם
בדרום. אע"פ שכל אלו פסולים אם עלו לראש המזבח
לא ירדו: ח' כל שפיסולו בקדוש. הקדש מקבלו

14

6

אם הרואי לו ומ"ט. משה פרק המזבח
ס כל דבר כרואי לו מקדש. עם ומ"ט
פרק הממנה (דף פ"ג):
משה פרק המזבח מקדש (דף פ"ג).
י' וכלי שרת מקדשין דם הפסול ליקרב וכו'. כהן הרב נעל כ"ט ז' משה דמקדש
בשרו וכדכתיבם אמרו עם נרים פרק כהנים ר"י אמר ספ"ט הו' כמות
זרקו וספק רביע ז' כמותו דמקדש עמו כממנה דם אמרו נממנה כלי שרת מקדשין
על זה דכתיבם ספק רביע ז' דלא כ"י יוסי
בפרק מלמד זה שפסק עם הדם והנפיר
ישרף וכו' מ"ט ז' אמר שפסק הדם הכהן
יאלול ומ"ט שפסק דחוקה עם מ"ט ז' אמר
שפסק הדם סבל קודם אריקס הדם לא ועו
קדוש דמקדש קחם דממנה (דף ז') אמר וסא
כמה מיהו ר"ג מ"ט כ"י שרת סבו סיקדשו
פסולים לכהסיל ליקרב ולמד ליה לון מקדשין
ופירש ליקרב סבל מקדשין לישאל מממנה כהדים
דלון מקדשין ליקרב. ולון כהן רביע ז' רשע
דמקדשין ליקרב. ופולו ז' דרביע ז' רשע
בפרק המזבח דלמדו עם כמה מיהו ר"ג מ'י
זממן סבו סיקדשו כ"י שרת סבל ספסולים ז' רשע
מממנה כמה סממנה וכמה מקדשין סבל כהדים
לס ק' כליס מקדשין ז' לכהסיל ליקרב
ק' ספסולים ל' סבל סבו סיקדשו סבל ספסולים
ז' רשע סבל דם סבל ז' וכו' וממנה רביע ז' רשע

6a

חידושי ר' חיים הלוי הלכות פסולי המקדשין פרק יד
ועין ברמב"ם פ"ג מהל' פסולי המקדשין הל' י"ט שפסק דכלי שרת מקדשין דם הפסול ליקרב לכתחלה, והיינו כו"ג דגם בדם אם עלה לא ירד,
ולפי זה נראה דגם בזריקת פסולים אם עלתה לא תרד, וכמבואר בזבחים דף ס"ט ע"א דבמליקת זר אם עלתה לא תרד, ופסק הכי הרמב"ם
בפ"ג מה' פסולי המקדשים שם, וה"ג בזריקה דכוותה.

7

וצ"ע מהא דפסק הרמב"ם בפ"ג מה' פסולי המקדשין ה"ז ז"ל או שקבלו הטמאים וזרקו את דמו הואיל וראויין בעבודת קרבן הבא בטומאה
וכו' אע"פ שכל אלו פסולים אם עלו לראש המזבח לא ירדו עכ"ל, הרי מבואר בלשון הרמב"ם דבכל הפסולים חוץ מטמא אם עלו ירדו.

a

אכן נראה פשוט, דעל הדם בעצמו באמת חל דין אם עלה לא ירד גם בכל הפסולים, וכדהבאנו מהא דבמליקת זר אם עלתה לא תרד, ודברי
הרמב"ם שבה"ז שם קאי לענין האימורין, דהרי ק"ל דבנשפך דמה אם עלתה תרד, וא"כ היכא דזרקו פסול, אף דעל הדם בעצמו חל דין לחמו
של מזבח להחשב זריקה ולא ירד, מ"מ כל זה הוא לענין הדם עצמו, משא"כ לענין הקרבן חשוב דלא נתקיימה בו זריקה כלל, וע"כ לענין
האימורין הוי דינם כמו נשפך הדם דירדו, דדין נשפך תלוי אם הוי נשפך לענין הקרבן, ואם בהקרבן לא היה זריקה לא אכפת לן מה דחל על
הדם בעצמו דין לחמו של מזבח וקידוש מזבח, דמ"מ לגבי הקרבן הוי נשפך, וע"כ אם עלו האימורין ירדו, ורק בטמא דמקרי דנתקיימה זריקה
בהקרבן, וכמו דחזינן דהדם הנשאר הוי דחוי, וע"כ הוי דינא דאם עלו האימורין לא ירדו, אבל הא מיהא דהדם בעצמו שנוק לא ירד בכל
הפסולין

6